

T.C.
İZMİR

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/...

KARAR NO : 2025/.....

DAVACI :
VEKİLİ : AV. OZAN KARAKAYA
]

DAVALI : ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ :..... Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları Öğretimi Ana Bilim Dalında profesör olarak görev yapan davacının, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53-2/o maddesi uyarınca 'kınama' cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin Eğitim Fakültesi Dekanlığının 04.04.2024 tarih ve E.66770 sayılı işlemine yaptığı itirazın reddine ilişkin Eğitim Fakültesi Disiplin Kurulunun 16.05.2024 tarih ve 1 sayılı kararının; haksız ve hukuka aykırı olduğu, disiplin soruşturmasına başlama ve ceza verme yetkisi açıkça zamanaşımına uğradığı, disiplin soruşturması usulüne uygun yürütülmediği, soruşturma raporunda davacının göreve gelmemek fiilini işlediğinin iddia edildiği, gerek iddia edilen günlerde, gerekse diğer günlerde üniversite tarafından davacıya tevdi edilen göreve gelmeme, görevini aksatma olmadığı, bölüm başkanlığı, dekanlık veya rektörlükçe herhangi bir resmi görevlendirme yapılmadığı, katılmadığı bir toplantı, yapmadığı ya da zamanında girmedeği bir ders ya da verilen bir görevi ifa etmemesi söz konusu olmadığı, aksine akademik çalışmalarına da hiç ara vermeden devam ettiği, akademisyenlerin mesaiye devam açısından diğer kamu görevlileri gibi değerlendirilemeyeceği, yükseköğretimde tanımı yapılan görevlerin başında gelen, "bilimsel araştırma faaliyeti"nin çalışma odası dışında üniversite içi ve dışı farklı mekanlarda yapılabileceği ve buna dayalı olarak akademisyenlerden diğer kamu çalışanları gibi 08.00-17.00 saatleri arasında mesai aranmayacağı hususunun Danıştayın içtihatlarıyla açık ve net olduğu, davacının soruşturmacıya vermiş olduğu 21.03.2024 tarihli yazılı savunmasında 25-30 Ocak 2024 tarihleri arası ile 01-12 Şubat 2024 tarihleri arasında göreve gelmediği iddialarının asılsız olduğu ve soyut isnatlardan öteye gitmediğinin açıklandığı, savunma hakkının ihlal edildiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ :Davacının, 25-30/01/2024 tarihleri arası ile 01-12/02/2024 tarihleri arasında göreve gelmemesine ilişkin tutulan tutanaklar” ile ilgili olarak Eğitim Fakültesi Dekanlığı tarafından açılan disiplin soruşturmasında davacının eyleminin sübuta erdiğinden bahisle kınama cezasıyla cezalandırılmasına karar verildiği, usulüne uygun şekilde yürütülen disiplin soruşturmasına istinaden tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

T.C.
İZMİR
6. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2024/...
KARAR NO : 2025/.....

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir 6. İdare Mahkemesince, dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava, Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları Öğretimi Ana Bilim Dalında profesör olarak görev yapan davacının, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53-2/o maddesi uyarınca 'kınama' cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin Eğitim Fakültesi Dekanlığının 04.04.2024 tarih ve E.66770 sayılı işlemine yaptığı itirazın reddine ilişkin Eğitim Fakültesi Disiplin Kurulunun 16.05.2024 tarih ve 1 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 129. maddesinde; memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları mensuplarına savunma hakkı tanınmadıkça disiplin cezası verilemeyeceği düzenlenmiş, anılan maddenin gerekçesinde ise, "yapılacak disiplin kovuşturmalarında ve disiplin cezası uygulamasında ilgiliye isnad olunan hususun bildirilmesi, dinlenilmesi, savunmasını yapma imkanı tanınması bu madde ile güvence altına alınmaktadır" ifadelerine yer verilerek, disiplin cezaları ile ilgili olarak Anayasal güvenceye bağlanan savunma hakkının içeriği açıklanmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Genel esaslar" başlıklı 53. maddesinde; "...b) Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanlarına uygulanabilecek disiplin cezaları uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezalarıdır..2-Kınama Öğretim elemanına, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiiller şunlardır:...o) hükmü uyarınca "Görevin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde kusurlu davranmak" hükmüne, "Disiplin soruşturması ve savunma hakkı" başlıklı 53/A maddesinde; "Disiplin soruşturmasında uyulacak esaslar şunlardır: a) Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması başlatır....c) Disiplin amiri soruşturmayı kendisi yapabileceği gibi soruşturmayı yapmak üzere birim içerisinden soruşturmacı veya komisyon görevlendirebilir. Ancak zorunlu hallerde rektörlük aracılığıyla diğer birimlerden soruşturmacı talep edilebilir.... Savunma hakkı kapsamında gözetilecek hususlar şunlardır: a) Soruşturulana, iddialar hakkında savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez. ..", hükmüne, "Disiplin cezası verme yetkisi" başlıklı 53/Ç maddesinde; "Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar şunlardır:...a) Uyarma ve kınama cezaları sıralı disiplin amirleri tarafından, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından verilir....", "İtiraz" başlıklı 53/F maddesinde; "Disiplin cezalarına itiraz edilebilecek amir ve kurullar şunlardır: a) Uyarma ve kınama cezalarına karşı itiraz, ilgilinin görevli olduğu birimin disiplin kuruluna, rektör tarafından verilen uyarma ve kınama cezalarına karşı üniversite disiplin kuruluna, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir. Cezayı veren disiplin amiri disiplin kurullarına katılamaz. Bu halde ilgili disiplin kuruluna, üyelerden en yüksek unvanlı öğretim üyesi, en yüksek unvanlı öğretim üyesinin birden fazla olması halinde en kıdemli üye, öğretim üyesi bulunmaması halinde en kıdemli öğretim görevlisi başkanlık eder...." hükmüne yer verilmiştir.

T.C.

İZMİR

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/...

KARAR NO : 2025/.....

Dava dosyasının incelenmesinden, Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları Öğretimi Ana Bilim Dalında profesör olarak görev yapan davacı hakkında, 25-30 Ocak 2024 tarihleri arası ile 01-12 Şubat 2024 tarihleri arasında göreve gelmediği iddiaları ile Eğitim Fakültesi Dekanlık Makamının 21/02/2024 tarih ve 63665 sayılı oluruyla başlatılan disiplin soruşturması sonucunda düzenlenen 29.03.2024 tarihli soruşturma raporunda davacının fiilinin sübuta erdiğinden bahisle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53-2/o maddesi uyarınca 'kınama' cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin teklif getirildiği, anılan teklif uyarınca davacının 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53-2/o maddesi uyarınca 'kınama' cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin Eğitim Fakültesi Dekanlığının 04.04.2024 tarih ve E.66770 sayılı işleminin tesis edildiği, söz konusu işleme davacı tarafından yapılan itirazın Eğitim Fakültesi Disiplin Kurulunun 16.05.2024 tarih ve 1 sayılı kararıyla reddi üzerine, anılan işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Anayasa'nın 129. maddesinin 2. fıkrasında, memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları mensuplarına savunma hakkı tanınmadıkça disiplin cezası verilemeyeceği düzenlenerek savunma hakkı güvence altına alınmıştır.

Öte yandan, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Disiplin soruşturması ve savunma hakkı" kenar başlıklı 53/A maddesinde; "...Savunma hakkı kapsamında gözetilecek hususlar şunlardır: a) Soruşturulana, iddialar hakkında savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez. Soruşturmayı yapanın yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen tarihte geçerli bir mazereti olmaksızın savunmasını yapmayan, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır. b) Savunmaya davet yazısında hakkında disiplin soruşturması açılan fiilin neden ibaret bulunduğu, savunmasını belirtilen sürede yapmadığı takdirde savunmasından vazgeçmiş sayılacağı bildirilir. c) Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar gerek görürse, isnat edilen fiil ve soruşturma raporunda önerilen disiplin cezasını da belirtmek suretiyle, bu maddedeki esaslar çerçevesinde (a) ve (b) bentlerindeki usule göre tekrar savunma isteyebilir.

Anayasa Mahkemesi'nin 13/10/2022 tarih ve E:2022/87, K:2022/121 sayılı kararında; "... Kanun'un 53/A maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde, savunmaya davet yazısının içeriğinde soruşturmanın içeriği ile ilgili olarak sadece soruşturmaya konu eylemin ne olduğunun belirtileceği ifade edilmiştir. Kanun'un lafzından, soruşturulananın etkili bir savunma hazırlayabilmesi açısından gerekli olabilecek, yukarıda ifade edilen çerçevede bir asgari bilginin savunmaya davet yazısında bulunması şeklinde yasal bir zorunluluk öngörülmediği anlaşılmaktadır. Bunun yanında savunmaya davet yazısının soruşturulana soruşturmanın hemen başlangıcında -soruşturma dosyası henüz asgari bir düzeyde dahi olgunlaşmadan- gönderilip gönderilmeyeceği hususunda Kanun'da açık bir ifade bulunmamakla birlikte davet yazısının içeriğinde olması zorunlu bilgiler gözönünde bulundurulduğunda soruşturmacının bu konuda herhangi bir kayıtla sınırlandırılmadığı, dosyanın henüz olgunlaşmadığı bir aşamada da savunmanın istenebileceği anlaşılmaktadır. Dahası Kanun'un 53/A maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde disiplin cezası vermeye yetkili makamların soruşturma yapanın soruşturmayı tamamlamasından sonra ilave bir savunma alınmasına gerek gördüklerinde "isnat edilen fiil" i bildirerek savunma isteyecekleri düzenlenmişken soruşturma yapan yönünden (b) bendinde savunmaya davet yazısında "disiplin soruşturması açılan fiilin neden ibaret bulunduğu" nun belirtileceği öngörümü

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/...

KARAR NO : 2025/.....

Kanun'un 53/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması başlatır. Bu son kural ve ikinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde tercih edilen kavram farklılığı dikkate alındığında soruşturmayı yapanın davet yazısında soruşturma sırasındaki tespitlerden önce, sadece soruşturmanın başlatılmasına neden olan iddia çerçevesinde bildirimde bulunulmasının yeterli görüldüğü anlaşılmaktadır. Dolayısıyla isnadın sebebi (olay/olgu/eylem) kapsamında dahi yeterli bilgilendirmenin yapılmamasına imkân tanınmıştır. Kanun'un 53/A maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde önerilen disiplin cezasının da bildirilmesi kurala bağlanmışken (b) bendinde böyle bir unsura yer verilmemiştir. Buna göre soruşturma yapanın (a) bendi kapsamında soruşturma için süre verirken isnadın hukuki vasıflandırması yönünden bir bildirimde bulunmayacağı sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu durumda soruşturma yapanın soruşturmaya davet yazısının içeriği kişinin isnattan haberdar olmasını sağlamaya, dolayısıyla Anayasa'nın 129. maddesinin ikinci fıkrası anlamında savunma hakkını etkili bir şekilde kullanmasına elverişli değildir. ... Soruşturmanın başlangıcından disiplin cezasının verilmesine kadar olan süreçte uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması ya da birden fazla ücretten kesme disiplin cezaları bakımından soruşturulanın savunma hakkının bütün gerekleriyle birlikte sağlanamadığı yukarıda yapılan inceleme sonucunda esas itibarıyla ortaya çıkmıştır. Bu durumda soruşturma dosyasının tesliminden sonra fakat disiplin cezası verilmeden önce ilgili makamlara tekrar savunma isteme yetkisinin takdirî olarak verilmesiyle de soruşturulanın savunma hakkının güvence altına alınmasının mümkün olmadığı açıkça anlaşılmaktadır. Sonuç olarak Anayasa'nın savunma hakkının tanınmasını takdire bırakmayan 129. maddesinin ikinci fıkrası karşısında itiraz konusu kurallar, 2547 sayılı Kanun kapsamında yürütülecek disiplin soruşturması bakımından, hakkında soruşturma yapılan kişiye çeşitli disiplin cezalarından biri verilmeden önce savunma hakkından bütün gerekleriyle birlikte yararlanmasını temin etmemektedir. Açıklanan nedenlerle "Soruşturmayı yapanın..." ve "...verdiği..." ibareleri ile "...gerek görürse...", "...tekrar..." ve "...yetkili..." ibareleri Anayasa'nın 129. maddesine aykırıdır, iptali gerekir. İtiraz konusu ibareler Anayasa'nın 129. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden ayrıca Anayasa'nın 10. maddesi yönünden incelenmemiştir." gerekçesine yer verilmiştir.

Olayda, davacı hakkında disiplin soruşturmasının başlatılmasından sonra, soruşturmacı tarafından davacıya tebliğ edilen 11.03.2024 tarihli savunma istem yazısında, "Eğitim Fakültesi Dekanlık Makamının 21/02/2024 tarih ve 92765846-663.07-63665 sayılı onayıyla 25-30 Ocak 2024 tarihleri arası ile 01-12 Şubat 2024 tarihleri arasında göreve gelmediğiniz iddiaları ile ilgili olarak hakkınızda açılan disiplin soruşturmasında, soruşturmacı olarak görevlendirilmiş bulunmaktayım. Söz konusu olayla ilgili olarak soruşturulan sıfatıyla ifadenize başvurulacağından savunmanızı yapmak üzere 21/03/2024 günü, saat 11.00'da C405 nolu odada hazır bulunmanızı, belirtilen tarihte savunmanızı yapmamanız veya yazılı savunmanızı sunmamanız halinde savunma hakkından vazgeçmiş sayılacağınız ve mevcut delillere göre karar verileceği..." şeklinde ifadelere yer verildiği görülmektedir.

Uyuşmazlıkta, davacının hakkında yürütülen disiplin soruşturması kapsamında soruşturmacı tarafından davacıdan ifade vermesinin istenmesine dair 11.03.2024 tarihli yazının savunma istem yazısı olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığı, dolayısıyla disiplin suçu işlediği ileri sürülen davacı hakkında isnat edilen hususlara dair deliller toplanıp, tanık ifadeleri alınıp, disiplin suçunu oluşturan eylemin açık bir şekilde

T.C.
İZMİR

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/...

KARAR NO : 2025/.....

belirlenmesinden ve (lehine veya aleyhine olabilecek tüm delillerin toplanmasının ardından) soruşturmanın tamamlanmasından sonra disiplin amiri tarafından savunmasının alınmadığı, soruşturmanın başlangıç aşamasında alınan yazılı ifadesiyle yetinildiği görülmektedir.

Bu durumda, dava dosyasındaki bilgi ve belgeler ile yukarıda belirtilen Anayasa Mahkemesi kararında yer verilen tespitler birlikte incelendiğinde, davacının lehine veya aleyhine olabilecek tüm delillerin toplanması ve soruşturma raporunun hazırlanmasının ardından disiplin amiri tarafından savunmaya davet yazısında davacıya isnad edilen disiplin suçunu oluşturan eylemin açık bir şekilde belirtilmesi ve eyleminin 2547 sayılı Kanun kapsamında sayılan fiil veya hallerden hangisine girdiğinin bent ve alt bent olarak belirtmek suretiyle davacıdan yazılı savunmasının istenilmesi gerekirken, usulüne uygun şekilde savunma hakkı tanınmaksızın tesis edilen dava konu işlemde hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 1.017,40-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte olan A.A.Ü.T uyarınca belirlenen 18.000,00-TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya verilmesine, posta ücreti avansından artan miktarın talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30(otuz) gün içerisinde İzmir Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere, 26/03/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan